

MILYEN HÁTRÁNYT OKOZHAT AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓI JOGVISZONY SZÜNETELÉSE

Az egyéni vállalkozók sokszor kerülnek olyan élethelyzetbe, hogy átmenetileg valamilyen oknál fogva kénytelenek a tevékenységüket szüneteltetni. Az alábbiakban a szüneteltetés társadalombiztosítási és egyéb következményeit, a pénzbeli ellátásokat érintő szabályokat tekintjük át – a teljesség igénye nélkül –, mellyel igyekszünk segítséget nyújtani a felmerülő kérdésekre.

Megoldás lehet a nehéz helyzetben lévő egyéni vállalkozások részére a **vállalkozás szüneteltetése**, azonban mielőtt a döntést meghozzuk, érdemes több oldalról mérlegelni a kérdést, mert a későbbiekben hátrányokat is okozhat az előnyösnek vélt megoldás.

A szüneteltetés minimum időtartama?

Ki szüneteltetheti az egyéni vállalkozását? Aki egyéni vállalkozói tevékenységet folytat, azaz már működő egyéni vállalkozó. A szüneteltetés bejelentése (elektronikus úton) díj- és illetékmentes, azaz ingyenes.

Fokozott figyelemmel kell eljárni a szüneteltetés bejelentése során, mert a szünetelés sikeresen bejelentett kezdőnapja később nem módosítható!

Az egyéni vállalkozó egyéni vállalkozói tevékenységét **legalább egy hónapig** és legfeljebb három évig szüneteltetheti. [Evec.tv. 18.§.(1) bekezdés]

A tevékenység nem folytatható a szünetelés kezdetét követő 1 hónapon belül. Egy teljes naptári hónapra történő szünetelés bejelentése esetén a teljes hónap értelmezése egyértelmű. Azonban a hónap közben kezdődő szünetelés esetére a törvény nem ad részletes eligazítást. A NAV tájékoztatója alapján az egy hónapos időtartam a kezdőnapjának megfelelő számú napon ér véget, ennek hiányában a hónap utolsó napján.

Példa: az egyéni vállalkozó 2024.február 01-jétől szüneteltetett egyéni vállalkozói tevékenységének folytatását legkorábban 2024.március 01-én jelentheti be, a tevékenység ekkor 2024.március 02-től folytatható. (szünetelés időtartama: 2024.02.01-2024.03.01-ig 30 nap)

Az egyéni vállalkozó 2024.január 15-től szüneteltetett egyéni vállalkozói tevékenységének folytatását legkorábban 2024.február 15-én jelentheti be, a tevékenység ekkor 2024.február 16-tól folytatható. (szünetelés időtartama: 2024.01.15-2024.02.15-ig 32 nap)

Megjegyzés: A gyakorlatban addig, amíg a webes ügysegéd rendszer szerint nem telt el az 1 hónap, nem is jelenik meg a webes ügysegéden a szünetelést követő folytatás bejelentésének lehetősége.

A szünetelés időtartamának hatása a pénzbeli ellátásokra

A társadalombiztosítás rendszerében nyújtott pénzbeli ellátások a táppénz (baleseti táppénz), csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj és az örökbefogadói díj. (Ebtv.5.§.(2) bekezdés)

A vállalkozás szüneteltetésének tartama alatt az egyéni vállalkozó biztosítása szünetel, tehát nem biztosított. [Tbj.16.§.f) pont]

Az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének kérdéskörében kiemelendő, hogy jogilag egy biztosítás megszűnése és annak szünetelése nem tekinthető azonos fogalmaknak, a megszűnés és a szünetelés két különböző jogintézmény.

A szünetelés nem szünteti meg egy adott jogviszonyt. Ha az 30 napnál hosszabb ideig szünetel, akkor **ilyen esetben a biztosítási idő folyamatossága szakad meg**, de ez nem teszi megszüntté az egyéni vállalkozói jogviszonyt. Általánosságban elmondható, hogy a szüneteltetés időtartama több mint 30 nap.

Kérdésként merülhet fel, ha főállású egyéni vállalkozó szünetelteti a vállalkozását, akkor a szünetelés előtti biztosításban töltött idő és társadalombiztosítási járulékalap beszámítható-e az újraindult (tehát bejelenti, hogy folytatja a tevékenységét), főállású jogviszonyban az ellátásra való jogosultsághoz, illetőleg figyelembe vehető-e annak napi összegének a megállapításához.

Ha a szünetelés időtartama a 30 naptári napot meghaladja, **csak a folyamatosságot nem igénylő** ellátásoknál lehet a szünetelés előtti és utáni biztosításban töltött napokat összeszámítani. Pl. csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, örökbefogadói díj...

Amennyiben az egyéni vállalkozónak kizárólag ez az egyetlen biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya áll fenn, akkor a szünetelés előtti és utáni biztosításban töltött napok összeszámítása nem az Ebtv.vhr. 27/A. §-án alapul.

Folyamatos biztosítási idő jelentősége

A pénzbeli ellátások naptári napi összegének a megállapításánál meg kell különböztetni az irányadó és számítási időszakot.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) és a végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ebtv.vhr.) 1. § (1) bekezdése alapján **irányadó időszak, folyamatos biztosítás esetén kizárólag** az ellátásra való jogosultság kezdő napján fennálló biztosítási jogviszony első napjától az ellátásra való jogosultságot megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszak, melynek kezdő napja nem lehet korábbi az ellátásra való jogosultságot megelőző naptári év első napjánál.

Számítási időszak, az irányadó időszakon belül az Ebtv. 48. § (1)-(4) bekezdésében, baleseti táppénz esetén az Ebtv. 55. § (7) bekezdésében meghatározott időszak azon naptári napjai, amelyekre társadalombiztosítási járulékalapot képező jövedelmet vallottak be, amely időszak legfeljebb azon hónapig tarthat, ameddig a biztosított jövedelméről a bevallás benyújtásra került.

Főszabályként, táppénz a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt, a keresőképtelenség tartamára jár, legfeljebb azonban a táppénzre való jogosultság első napját közvetlenül megelőző – 48/A. § (1) bekezdése szerinti – folyamatos biztosítási időszak alatt a Tbj. 6. §-ában meghatározott biztosításban töltött napoknak megfelelő számú napra.[Ebtv.46.§.(1) bekezdés]

A biztosításban töltött idő akkor tekinthető folyamatosnak, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs. A folyamatos biztosítási időt mindig a táppénzre való jogosultság kezdő napjához igazodóan kell vizsgálni. A biztosításban töltött idő minden naptári napja bele számít a folyamatos biztosítási idő tartamába.

A fentiek alapján kijelenthető, hogy az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelése (30 naptári napot meghaladóan) a folyamatos biztosítási idő hiánya miatt nagyon hátrányosan befolyásolja a pénzbeli ellátásokra való jogosultságot és azok naptári napi összegét.

A szünetelés időtartamának hatása a szolgálati időre

Az öregségi és a hozzátartozói nyugdíjak megállapításának egyik feltétele, hogy az igénylő a nyugdíj megállapításához elegendő szolgálati idővel rendelkezzen.

Az a személy, aki biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban áll – pl. egyéni vállalkozó –, és járulékot fizet, szolgálati időt szerez.

Az egyéni vállalkozónál nem elegendő a jogviszonynak az igazolása, szükséges a **bevallási kötelezettség teljesítése és társadalombiztosítási járulék megfizetése is**. Szolgálati időként nem vehető figyelembe az az időszak, amelyre vonatkozóan a járulék bevallás vagy a járulékfizetés elmarad. Teljes hónap(ok) szünetelése esetén az un. „diktált” járulékalap után nincs fizetési kötelezettség.

Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ, ezért elmondható, hogy minél hosszabb szolgálati időt szerez a nyugdíjigénylő, annál magasabb százaléka lesz az induló nyugdíj a nyugdíj alapját képező nettó átlagkeresetének.

Hogyan döntsünk a szünetelés időtartamáról...

Figyelemmel a 2024.január 01-től hatályos szabályozásra, mely szerint, (új szabályokat a 2023. december 31-ét követően megkezdett szünetelések esetében kell alkalmazni, Tbj.105/D.§.), ha az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelése nem áll fenn a tárgyhónap minden napján, akkor nem

lehet arányosítást alkalmazni, vagyis a társadalombiztosítási járulékot és a szociális hozzájárulási adót a minimálbér havi összege után meg kell fizetni a szüneteléssel nem érintett napokra is. [Tbj. 40. § (4) bekezdés f) pont; (5) bekezdés]; [Szocho tv. 9. § (3)-(4) bekezdés]

Ebből következően, ha az egyéni vállalkozó valamely pénzügyi ellátás igénybevételét tervezi, ne szüneteltesse a tevékenységét a fentiekben kifejtettek okán, akkor se, ha legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll, vagy tanulmányokat folytat.

Szeged, 2024. 02. 01.

Faragó Gábor